

برنجی سنه — نسخہ ۱۱

چهارشنبه

صحیفہ ۴۱

بر نسخہ سی بر غروشه در.

بر نسخہ سی بر غروشه در.

مجموعہ مکاتیب

مرکزی ابوالسعود جادہ سندہ ۱۸ نومرولو دکاندر.
کوندربلجک اوراق معلّم نامنه اورایہ کوندربلیدر.
بوسنه اجرقتی ویرلماش مکاتیب قبول اولنماز.

استانبول ایچون آبنه یازماز. خارج ایچون برسنه لک
آبنه بدلی — بوسنه اجرقتیله برابر — یاریم عثمانلی
لیراسیدر.

فی ۶ ربیع الآخر سنه ۱۳۰۵

(معارف نظارتینک رخصتیاه هفته ده بر دفعه نشر اولنور)

فی ۹ کانون اول سنه ۱۳۰۳

تولید کلمات ، یعنی لزوم کوردن کچه مصادر وسائر مواد عربیہ دن کلمہ پیدا ایدلک اصولک انحصازی چوقدن درجه و جوبه کلشدر . خصوصیه هیچ بر آن ترقیدن خالی قلامقدمه اولان فنون غریبه نک لسافزه مکملآ نقلی ایچون بک چوق یکی کلمه محتاج اولدیغمز قابل انکار دکلدر . حال بوکه بز هنوز « عرب همزه ایله (بدائع) یازار . بز یا ایله (بدائع) یازار ایسه ک غلط ایتش اولورز . » کبی فکرلرده بولنیورز !

لسافز وار ایسه آنده اجرای تصرفه حقمزده واردر . فقط اجرای تصرف وظیفه سی اربانه تقویض ایدلک وجابشدندر . یوقسه هر الی قلم طوتان بو خدمتی ایفایه قالدیشه حق اولورسه لسان بتون بتون هرج ومرج اولور . اصلاح ایدلم درکن افساد ایتش اولورز . بو ایش اولیه (نعش) دن مشتق اولان (انعاش) ی — (عیش) دن مشتق ظن ایدرک — (تعیش) مقامنده استعمال ایدنلرک خرجی دکلدر .

بو بایده طریق اسلام اولاً مقتدر بر جمعیت ادبیہ تشکیلیه بوگون لسافزه منسوب عد اولتان بالمله کلتانی جامع مکمل بر لغت کتابی وجوده کتیرمک ، ثانیاً تولید کلمات خصوصیه ده بو جمعیتک ید اجتہادینه تودیع ایتمکدر .

نمونه انتخاب

— ۴ —

اصولی

مولدی وارداریکجه سیدر . عرفای اهل تصوفدندر . مصره کیدوب صاحب کتاب (معنوی) شیخ ابراهیم کلشنیه انتساب ایتش ایدی . هم مساکلری آرسنده معرفت و بلاغتیه تمیز ایتشدر .

ارباب حالك قناعت و ازوایی سونلرندن ایدی . نعمات قلمی اصول عشقه موافق اولدیغندن (وجدآور) وصفیه توصیفه سزادر .

مخالف دأب احترام اولان (دردمند) تعبیری شامل بولندیفی ایچون ارباب ذوق زدنده مقبول اوله میان :

(واه کم کنندی اصولی دردمند)

مصراعندن آکلایلیان (۹۴۵) تاریخده وطنده وفات ایتدی . مرتب دیوانچه می واردر . اوزمانه سکوره لسانی چوق دوزگون کورینور . اشعارندن استدلال اولتان حسن استعدادی

قیاسه مخالفت — کله نک مفردات الفاظ قانوننه موافق اولماسیدر . هر کله مستعمله نک بر هیئت مخصوصه سی اولقی لازم کلیر . ایسته مفردات الفاظ قانونی دیدیکمز شی لسانی تشکیل ایدن کاندن هر برینک نه هیئته قولانیله جفنی تعین ایدر . بوقانون وضع واستعمالدن عبارتدر . بر معنایه وضع اولتان برکله اتفاق ادبا ایله استعمال ایدیلنجه آنک قیاسه مخالف اولقی احتمالی قلاماز .

السنه سائره کی لسان عثمانی ده حر اولدیغندن عربیدن ، فارسیدن آلدینی کلمه لردن هیچ برنی — ولوجزئی اولسون — تغییر ایدمه مامک اسارتی قبول ایتمز . بناءً علیه آلسان کلمات آرسنده عربک ، عجمک قیاسنه مخالف اولدیفی حالده بز قیاسمه موافق اولانلری بولنه یلیر .

مثلاً عربک یاسز اولان (الصلاحه) کلمه سی یا ایله (صلاحیت) — عجمک ضم زای ایله اولان (نازک) کلمه سی کسر زای ایله (نازک) هیئتده قولانیورز . ایسته بو صورتلر آنلرک قیاسه مخالف اولدیفی حالده بز قیاسمه موافقدر .

عربیده قافک ، میمک کسر یله اولان (قدیل — مندیله) کلملری فتح ایله استعمال ایدیشمزه بو قیلدندر . حقیقته بونلری فتح ایله دکل ، کسر ایله استعمال ایتک محل فصاحتدر . شو حالده فصاحتی بویه کله لرک اصل اوزره استعمالنده آرامق فکری نه قدر غریب کورینور !

کذلک عربیده برمعنده مستعمل اولان (نقد — تنقاد — انتقاد — تنقد) کلملری موجود اولدیفی حالده (تنقید) هیئتده کله یوق . حال بوکه بز بونی استعمال ایدوب طور یوروز . (انتقاد) ی ده قولانیورز . فقط — تلفظی ده اطاتی اولدیفی جهته — (تنقید) ی ترجیح ایدیورز . شمعی « عربیده (تنقید) یوق ایش . » دیه بو استعمالک مطلقاً ترکیبی التزام ایدم ؟

بویه شیلر طبیعته قارشى حرکتدر . بعض ارباب قلم التزام ایتسه لرده تعمیمه موفق اوله مازلر . ایش اهمیتسز بر معلوماقر و شلقدن عبارت قایلر . هرکس ینه (تنقید) دیر کیدر .

— استطراد —

حریت لسان نه دیک اولدیفی ملاحظه ایدیلیرسه تسلیم اولنورکه ادبانه — طبیعتی رهبر اتخاذ ایدرک — لسافزه هروجه ایله اجرای تصرف ایتک حقته مالکدرلر . (تنقید) کبی عربیده مستعمل اولیان کلماتک استعمالیه ده بوحق داخلنددر .